

18. Uutta valoa uudessa maailmassa

Eräs suoraselkäinen ja rehellinen maanviljelijä, joka etsi vilpittömästi totuutta, oli se henkilö, jonka jumala valitsi johtamaan Kristuksen toista tulemistä koskevan sanoman julistamista. Monen muun uskonpuhdistajan tavoin William Miller oli taistellut köyhyyttä vastaan ja oppinut itsensä kieltämisen läksyn.

Jo lapsuudessa hän osoitti tavallista suurempaa älykkyyttä. Iän karttuessa se ilmeni yhä selvemmin. Hänen mielensä oli vilkas ja kehittynyt, ja hänellä oli suunnaton tiedonjano. Halu opiskella, syvällinen ajattelu ja kriittinen asenne kehittivät hänen arvostelukykyään ja avarsivat hänen mieltään. Hänellä oli moitteeton moraalinen luonne ja kadehdittava maine. Hän toimi ansiokkaasti sekä yhteiskunnallisissa että sotilaallisissa tehtävissä. Tie rikkauteen ja maineeseen näytti olevan hänelle avoinna.

Lapsuudessa hän oli ollut altis uskonnollisille vaikutteille. Nuoruudessaan hän kuitenkin joutui deistien* seuraan. Näillä oli suuri vaikutusvalta, koska he olivat yleensä kunnan kansalaisia, ihmisystävällisiä ja hyväntahtoisia. Koska he elivät kristillisessä ympäristössä, se vaikutti jonkin verran heidän luonteeseensa. He saivat kiittää Raamattua niistä ominaisuuksista, joilla he olivat voittaneet yleisen kunnioituksen, ja silti he käyttivät näitä hyviä lahjoja taisteluun Jumalan sanaa vastaan. Miller omaksui heidän käsityksensä.

*deismi *fil.* käsitys, jonka mukaan Jumala ei maailman luotuaan ole puuttunut sen kehitykseen. - *Nykysuomen sivistyssanakirja.*

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

Aikansa raamatuntulkinnossa hän näki ylipääsemättömiä vaikeuksia, mutta uusi Raamatun syrjäyttävä uskokaan ei tarjonnut mitään parempaa eikä tyydyttänyt häntä. Mutta kun Miller oli täyttänyt kolmekymmentäneljä vuotta, Pyhä Henki johti hänet näkemään syntisen tilansa. Hänellä ei ollut varmuutta haudantakaisen elämän onnesta. Tulevaisuus näytti pimeältä ja synkältä. Myöhemmin hän tilitti silloisia tunteitaan:

"Taivas ylläni oli kuin vaskea ja maa jalkojeni alla kuin rautaa. - - Mitä enemmän ajattelin, sitä hämmentyneempi olin. Yritin lakata ajattelemasta, mutta en pystynyt hallitsemaan ajatuksiani. Olin todella onneton, mutta en ymmärtänyt miksi. Nurisin ja valitin, en vain tiennyt minkä vuoksi. Tiesin että jokin oli vinossa, mutta en tiennyt mistä ja miten voisin löytää totuuden."

Miller löytää ystävän

"Äkkiä", hän sanoo, "Vapahtajan luonne ilmaistiin minulle elävästi. Minusta näytti, että sellainen hyvä ja sääliväinen olento, joka sovittaisi rikkomuksemme ja siten pelastaisi meidät kärsimästä synnin rangaistusta, voisi sittenkin olla olemassa. - - Mutta heräsi kysymys, miten tällaisen olennon olemassaolo voidaan todistaa. Tajusin, että Raamatun ulkopuolelta en löytäisi mitään todisteita tällaisen Vapahtajan olemassaolosta enkä edes tulevasta olotilasta. - -

"Näin Raamatun kertovan juuri sellaisesta Vapahtajasta jota tarvitsin, enkä voinut ymmärtää, miten innoittamaton kirja voisi esittää periaatteita, jotka sopivat niin täydellisesti langenneen maailman tarpeisiin. Minun oli pakko tunnustaa, että Raamatun täytyi olla Jumalan ilmoitusta. Se tuli minun ilokseni, ja Jeesuksesta löysin ystävän. Vapahtaja tuli minulle rakkaammaksi tuhansien joukosta, ja Raamattu, joka

SUURI TAISTELU

ennen oli ollut hämärä ja ristiriitainen, tuli jalkani lampuksi ja valkeudeksi minun tielläni. - - Havaitsin, että Herrajumala on kallio elämän valtameren keskellä. Raamatusta tuli nyt tutkimukseni tärkein kohde, ja voin todella sanoa nauttineeni suuresti sen tutkimisesta. - - Ihmettelin, miksi en aikaisemmin ollut nähnyt sen kauneutta ja kirkkautta, ja hämmästelin miten olin kerran saattanut hylätä sen. - - Menetin kaiken halun muuhun lukemiseen ja keskityin hankkimaan viisautta Jumalalta. "1

Miller tunnusti julkisesti uskonsa. Mutta hänen euskovat toverinsa esittivät kaikki samat todisteet, joilla hän itse oli usein hyökännyt Raamattua vastaan. Hän päätteli, että jos Raamattu on Jumalan ilmoitusta, sen täytyy olla johdonmukainen. Hän päätti ryhtyä tutkimaan Raamattua selvittääkseen, voitaisiinko kaikki näennäiset ristiriitaisuudet selittää.

Hän ei käyttänyt selitysteoksia vaan vertasi raamatunkohtia toisiinsa reunaviittausten ja hakusanakirjan avulla. Hän aloitti ensimmäisestä Mooseksen kirjasta ja luki jakeen kerrallaan. Kun jokin kohta vaikutti epäselvältä, hänellä oli tapana verrata sitä kaikkiin muihin jakeisiin, jotka näyttivät käsittelevän samaa asiaa. joka ainoalla sanalla oli merkitystä tekstin ymmärtämisen kannalta. Aina kun vastaan tuli vaikeasti ymmärrettävä kohta, hän löysi selityksen jostain toisesta raamatunkohdasta. Hän rukoili vilpittömästi valoa jumalalta ja koki todeksi psalmistan sanat: "Kun sinun sanasi avautuu, se valaisee, tyhmäkin saa siitä ymmärrystä. 2

Hän tutki innokkaasti Danielin kirjaa ja Ilmestyskirjaa ja huomasi, että profeetallisia symboleja saattoi ymmärtää. Hän näki, että kaikki erilaiset vertauskuvat selitettiin joko välittömästi tai muissa raamatunkohdissa ja että ne tuli ymmärtää kirjaimellisesti. Rengas renkaalta totuuden ketju täydentyi ja siten palkitsi

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

hänen ponnistelunsa. Askel askeleelta hän hahmotti ennustusten suuret linjat. Taivaan enkelit ohjasivat hänen ajatuksiaan.

Hän tuli vakuuttuneeksi, ettei Jumalan sana tukenut laajalle levinnyttä käsitystä maailmanloppua edeltävästä maanpäällisestä tuhatvuotiskaudesta. Oppi Herran tuloa edeltävästä tuhannesta rauhan vuodesta on vastoin Kristuksen ja hänen apostoliensa opetuksia siitä, että velmä ja rikkavilja kasvavat yhdessä elonleikkuuseen eli maailman loppuun asti ja että "kelvottomat ihmiset ja petkuttajat menevät pahuudessa yhä pitemmälle". 3

Kristuksen henkilökohtainen tulo

Apostolisella seurakunnalla ei ollut oppia maailman kääntymisestä ja Kristuksen hengellisessä hallinnosta. Tuon opin kristityt hyväksyivät yleisesti vasta kahdeksannentoista vuosisadan alussa. Se opetti heidät pitämään Herran tuloa kaukaiseen tulevaisuuteen kuuluvana asiana ja esti heitä kiinnittämästä huomiota hänen tulonsa läheisyydestä kertoviin merkkeihin. Sen vuoksi monet eivät välittäneet valmistautua kohtaamaan Herraansa.

Miller huomasi Raamatun opettavan selvästi, että Kristus tulee takaisin kirjaimellisesti ja henkilökohtaisesti. "Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa." - - kun näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan." "Sillä niin kuin salama leimahtaa idässä ja valaisee taivaan länteen asti, niin on oleva Ihmisen Pojan tulo." "Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan kaikkien enkeliensä kanssa - -." "Suuren torven soidessa hän lähettää enkelinsä neljälle ilmansuunnalle kokoamaan kaikkialta, maan kaikista ääristä ne, jotka hän on valinnut." 4

SUURI TAISTELU

Jeesuksen tullessa vanhurskaat kuolleet herätetään ja elossa olevat pyhät muutetaan. "Me emme kaikki kuole, mutta kaikki me muutamme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan soidessa. Pasuuna soi, ja kuolleet herätetään katoamattomina ja me muut muutamme. Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen." "Ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin, saamme olla aina Herran kanssa." 5

Nykyisessä tilassaan ihminen on, kuolevainen, katoavainen; mutta Jumalan valtakunta tulee olemaan katoamaton. Siksi ihminen ei nykyisessä tilassaan voi päästä Jumalan valtakuntaan. Kun Jeesus tulee, hän antaa kansalleen kuolemattomuuden ja kutsuu omansa sitten perimään valtakunnan, joka on ollut valmiina heitä varten maailman luomisesta asti.

Raamattu ja kronologia

Nämä ja muut raamatunpaikat todistivat Millerille selvästi, että yleismaailmallinen rauha alkaa ja Jumalan valtakunta perustetaan maan päälle vasta Kristuksen toisen tulemisen jälkeen. Sitä paitsi maailman tila vastasi profeetallista kuvausta viimeisistä päivistä. Hän tuli väistämättä siihen johtopäätökseen, että nykyisessä tilassa olevalle maalle määrätty aika oli loppumaisillaan.

"Toinen ajatteluun ratkaisevasti vaikuttanut todistus oli Raamatun kronologia. - - Huomasin, että ennustetut tapahtumat - - olivat toteutuneet ennustusten mukaisesti." 6

Kun hän löysi Kristuksen toiseen tulemiseen ulottuvia ajanjaksoja, hän ei voinut muuta kuin pitää niitä Jumalan määrääminä aikoina, jotka hän oli

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

ilmoittanut palvelijoilleen. "Ne asiat, jotka hän on ilmoittanut, ovat tarkoitettut meille ja lapsillemme." Herra julistaa, ettei hän "tee mitään ilmoittamatta suunnitelmiaan palvelijoilleen, profeteoille". 7 Jumalan sanan tutkijat voivat luottaa siihen, että ihmiskunnan historian valtavin tapahtuma on ilmoitettu selvästi Raamatussa.

"Olin täysin vakuuttunut", Miller sanoo, "että `jokainen pyhä, Jumalan Hengestä syntynyt kirjoitus on hyödyllinen'; että `ihmiset ovat puhuneet Pyhän Hengen johtamina sen, minkä ovat Jumalalta saaneet, ja että kaikki `on kirjoitettu meille opiksi, jotta saisimme siitä kestävyyttä, lohtua ja toivoa'. - - Siksi tunsin, ettei minulla, yrittäessäni ymmärtää mitä jumala armossaan oli nähnyt sopivaksi ilmoittaa meille, ollut oikeutta sivuuttaa profetallisia ajanjaksoja." 8

Ennustus, joka näytti selvimmin ilmoittavan Kristuksen toisen tulemisen *ajan*, oli Dan. 8:14: "Niin kauan, että kaksituhatta kolmesataa iltaa ja aamua on kulunut; sitten nousee pyhäkkö taas kunniaan" (engl. kuningas Jaakon käännös: "pyhäkkö puhdistetaan"). Miller antoi Raamatun selittää itse itseään ja havaitsi, että vertauskuvallisessa ennustuksessa päivä merkitsee vuotta. (Katso liitettä.) Hän näki, että nuo 2300 profetallista päivää eli kirjaimellista vuotta ulottuivat paljon pitemmälle kuin juutalaiselle määrätty aika eivätkä siksi voineet viitata vanhan liiton pyhäkköön.

Miller omaksui sen yleisen käsityksen, että kristillisellä aikakaudella maa on "pyhäkkö", ja luuli siksi Dan. 8:14 ennustaman pyhäkön puhdistuksen merkitsevän maan puhdistamista tulella Kristuksen toisessa tulemisessa. Ja niin hän päätteli, että jos noille 2300 päivälle löytyisi oikea lähtökohta, Kristuksen toisen tulemisen ajankohta voitaisiin paljastaa.

Profeetallinen aikataulu

Miller jatkoi ennustusten tutkimista ja käytti päivien lisäksi kokonaisia öitä tämän suunnattoman tärkeältä vaikuttavan asian selvittämiseen. Danielin kirjan kahdeksannesta luvusta hän ei löytänyt ainoatakaan johtolankaa 2300 päivän alkamiskohdasta. Enkeli Gabriel, joka oli saanut käskyn selittää Danielille näyn, selitti siitä vain osan. Kun seurakuntaa kohtaava kauhea vaino paljastettiin profeetalle näyssä, hänen voimansa pettivät. Daniel oli "uupunut ja sairas jonkin aikaa". "Minä olin hämmentynyt näystäni", hän sanoo, "enkä saanut siihen selvyyttä." 9

Kuitenkin jumala oli sanonut sanansaattajalleen: "Selitä hänelle tämä näky! " Niin enkeli palasi Danielin luo ja sanoi: "Nyt olen tullut ohjaamaan ymmärrystäsi oikeaan. - - Kuuntele siis tarkoin tätä sanaa, niin ymmärrät näkysi." Eräs tärkeä kohta oli jäänyt kahdeksannessa luvussa selittämättä, nimittäin 2300 päivän jakso. Siksi enkeli selitystä jatkaessaan puhuu lähinnä aikakysymyksestä:

"Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi. - - `Sinun tulee tietää ja ymmärtää: Siitä ajasta, jolloin se sana lähti liikkeelle, että Jerusalem on jälleen rakennettava, on voidellun hallitsijan tulon seitsemän vuosiviikkoa ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa. Kaupunki rakennetaan jälleen toreineen ja vallihautoineen, mutta keskellä vaikeita aikoja. Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon kuluttua raivataan voideltu tieltä, eikä kansalla ole toista. - - Hän vahvistaa liiton monille yhden vuosiviikon ajaksi, ja vuosiviikon puolivälissä hän on lakkauttava teuras- ja ruokauhrin." [Katso selitystä tämän raamatunkohdan suomennoksen sanamuodosta lähdeviitteen yhteydessä] 10

Enkeli oli lähetetty Danielin luo selittämään kohtaa, jota hän ei ollut ymmärtänyt: "Kaksituhatta

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

kolmesataa iltaa ja aamua on kulunut; sitten nousee pyhäkkö taas kunniaan." Enkelin ensimmäiset sanat ovat:

"Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi." Alkutekstin sana määrätty merkitsee kirjaimellisesti "leikattu". Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa eli 490 vuotta oli leikattu juutalaisille.

Enkelin selitys

Mutta mistä ne oli leikattu? Koska nuo 2300 päivää ovat ainoa kahdeksannessa luvussa mainittu ajanjakso, seitsemänkymmenen vuosiviikon täytyy olla sen osa.

Molemmilla ajanjaksoilla täytyy olla sama lähtökohta.

Seitsemänkymmenen vuosiviikon jakso alkoi, kun annettiin käsky Jerusalemin jälleenrakentamiseksi. Jos tämän käskyn ajankohta saataisiin selville, samalla ratkeaisi 2300 päivän lähtökohta.

Käsky löytyy Esran kirjan seitsemännestä luvusta.

Täydellisimmässä muodossa sen antoi Persian kuningas Artakserkses vuonna 457 eKr. Kun tämä vuosi otettiin lähtökohdaksi, havaittiin seitsemääkymmentä vuosiviikkoa koskevan ennustuksen jokaisen yksityiskohdan täyttyneen. (Katso liitettä.)

"Siitä ajasta, jolloin se sana lähti liikkeelle, että Jerusalemin on jälleen rakennettava, on voidellun hallitsijan tulon seitsemän vuosiviikkoa ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa" - kuusikymmentähdeksän vuosiviikkoa eli 483 vuotta.

Artakserkseen käsky astui voimaan syksyllä 457 eKr. Siitä laskettuna 483 vuotta ulottuu syksyyn 27 jKr. Silloin tämä ennustus täyttyi. Syksyllä 27 jKr. Johannes kasti Kristuksen, joka samalla sai Hengen voitelun. Kasteensa jälkeen Jeesus meni "Galileaan ja julisti Jumalan evankeliumia. Hän sanoi: 'Aika on täyttynyt'. 11

"Hän vahvistaa liiton monille yhden vuosiviikon ajaksi".

Kysymys on juutalaisille määrätyn ajan

SUURI TAISTELU

viimeisestä seitsemän vuoden jaksosta. Tänä aikana, vuodesta 27 jKr. vuoteen 34 jKr., Kristus ja hänen opetuslapsensa julisti evankeliumin kutsua erityisesti juutalaiselle. Vapahtajan käsky oli: "Älkää menkö vierasheimoisten keskuuteen älkääkäh mihinkään Samarian kaupunkiin. Sen sijaan menkää Israelin kansan eksyneiden lampaiden luo." 12

"- - vuosiviikon puolivälissä hän on lakkauttava teuras- ja ruokauhrin." Vuonna 31 jKr., kolme ja puoli vuotta kasteensa jälkeen, meidän Herramme ristiinnaulittiin. Golgatan suuressa uhrinsa vertauskuva kohtasi todellisuuden. Kaikkien seremonialain määräämien uhrien täytyi lakata.

Juutalaisille määrätty 490 vuotta päättyivät 34 jKr. Silloin kansakunta hylkäsi lopullisesti evankeliumin suuren neuvoston päätöksellä, joka johti Stefanoksen marttyyrikuolemaan ja Kristuksen seuraajien vainon. Tämän jälkeen pelastussanoma annettiin maailmalle. Opetuslapset joutuivat pakenemaan vainoa Jerusalemissa ja "kulkivat seudulta toiselle ja levittivät evankeliumin sanaa". 13

Tähän asti ennustuksen jokainen yksityiskohta on toteutunut hätkähdyttävän tarkasti. Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa alkavat kiistatta 457 eKr. ja päättyvät 34 jKr. Kun 2300:sta päivästä leikataan seitsemänkymmentä vuosiviikkoa (490 vuotta), jää jäljelle 1810 päivää. Kun vuoteen 34 jKr. lisätään 1810 vuotta, tullaan vuoteen 1844. Danielin 8. luvussa mainitut 2300 päivää päättyivät siis 1844. Tämän pitkän profeetallisen ajanjakson lopussa "nousee pyhäkkö taas kunniaan" [engl. käännöksen (KJV) mukaan: pyhäkkö puhdistetaan]. Täten pyhäkön puhdistamisen aika tuli osoitetuksi (katso aikakarttaa sivulla 229), ja yleisesti uskottiin sen tapahtuvan Kristuksen toisessa tulemisessa.

Hätkähdyttävä johtopäätös

Tutkimuksensa alussa Millerillä ei ollut pienintäkään aavistusta siitä, mihin johtopäätökseen hän tulisi. Hän pystyi tuskin uskomaan tutkimuksensa tulosta. Mutta Raamatun todistus oli niin selvä, ettei sitä voinut sivuuttaa.

Vuonna 1818 Miller vakuuttui, että noin kahdenkymmenenviiden vuoden kuluttua Kristus tulisi vapauttamaan kansansa. Hän sanoi: "Minun on tarpeetonta puhua ilosta, joka täytti sydämeni tämän riemastuttavan tulevaisuudennäyn edessä, tai sieluni hartaasta kaipauksesta osallistua lunastettujen iloista - - Oi, miten kirkkaalta ja suurenmoiselta totuus näyttikään!" 14 Miller tunsu velvollisuudekseen jakaa saamaansa valoa muille. Hän odotti vastustusta jumalattomien taholta mutta uskoi kaikkien kristittyjen iloitsevan toivosta, että saisivat kohdata Vapahtajansa. Kuitenkin hän epäröi ryhtyä julistamaan sanomaa pikaisesta vapautuksesta, ettei vain johtaisi muita harhaan, jos hän sittenkin olisi väärässä. Siksi hän kävi kaiken läpi uudelleen ja pohti huolellisesti jokaista mieleensä tulevaa ongelmaa. Viiden vuoden kuluttua hän oli vakuuttunut kantansa oikeellisuudesta.

"Mene kertomaan maailmalle"

"Kun hoidin tehtäviäni", hän sanoi, "korvissani kaikui jatkuvasti: 'Mene kertomaan maailmalle sitä uhkaavasta vaarasta.' Mieleeni tuli toistuvasti jae: 'Kun minä uhkaan jumalatonta kuolemalla, asetan sinut vastuuseen hänestä. Ellet sinä puhu hänelle, ellet varoita häntä hänen elämänmenostaan, hän kuolee syntiensä tähden - ja hänen kuolemastaan minä vaadin tilille sinut.' Minusta tuntui, että jos jumalattomia varoitettaisiin tehokkaasti, monet heistä tekisivät parannuksen, mutta jos heitä ei varoitettaisi, heidän verensä vaadittaisiin ehkä minun kädestäni." Hänen

SUURI TAISTELU

mieleensä tulivat yhä uudelleen sanat: "Mene kertomaan maailmalle; heidän kuolemastaan minä vaadin tilille sinut." Yhdeksän vuotta hän odotti taakan painaessa hänen sydäntään, kunnes hän vuonna 1831 ensimmäisen kerran esitti julkisesti uskonsa perusteet.

Hän oli nyt viisikymmenvuotias, tottumaton puhumaan, mutta hänen ponnistelunsa siunattiin. Hänen ensimmäistä luentoaan seurasi uskonnollinen herätys. Kolmetoista kokonaista perhettä, kahta henkilöä lukuun ottamatta, tuli kääntymykseen. Häntä pyydettiin puhumaan muilla paikkakunnilla, ja melkein joka paikassa syntisiä tuli kääntymykseen. Kristityt pyhittäytyivät täydellisemmin Jumalalle, ja deistit ja uskottomat tunnustivat Raamatun totuuden. Hänen saarnassa vaikuttivat yleiseen mielialaan ja hillitsivät aikakauden lisääntyvää maallistumista ja aistillisuutta.

Monin paikoin kaikki protestanttiset kirkot avasivat hänelle ovensa, ja yleensä kutsut tulivat sananjulistajilta. Periaatteesta hän työskenteli ainoastaan siellä, mihin hänet kutsuttiin, ja kuitenkin hän oli pian kykenemätön vastaamaan puoliinkaan pyynnöistä. Monet vakuutuivat Kristuksen tulon läheisyydestä ja tarpeestaan valmistautua siihen. Eräissä suurissa kaupungeissa väkijuomakauppiat muuttivat myymälänsä kokoushuoneiksi, peliluolat suljettiin ja pahimmatkin hurjastelijat tekivät parannuksen. Eri uskonsuunnat järjestivät rukouskokouksia lähes tunneittain, liikemiehet kokoontuivat keskipäivällä rukoilemaan ja kiittämään jumalaa. Hillitöntä kiihtymystä ei esiintynyt. Varhaisten uskonpuhdistajien tavoin Miller vetosi enemmän ymmärrykseen ja omaantuntoon kuin pyrki pelkän tunnekuohun aikaansaamiseen.

Vuonna 1833 baptistiseurakunta antoi Millerille saarnaluvan. Suuri joukko hänen kirkkonsa sananjulistajista hyväksyi hänen toimintansa, ja heidän

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

muodollisella suostumuksellaan hän jatkoi työtään. Hän matkusti ja saarnasi lakkaamatta eikä saanut koskaan riittävää korvausta matkakulujen peittämiseksi. Näin hänen julkinen toimintansa rasitti tuntuvasti hänen varallisuuttaan.

"Tähdet putoavat"

Vuonna 1833 näkyi viimeinen niistä merkeistä, jotka Vapahtajan mukaan edeltäisivät hänen tuloaan: "Tähdet putoavat taivaalta." Ja Johannes kirjoitti Ilmestyskirjassa: "Taivaan tähdet putosivat maahan, niin kuin viikunat varisevat puusta myrskyn sitä ravistellessa" 16 Tämä ennustus toteutui hätkähdyttävällä tavalla historian laajimmassa ja upeimmassa tähtisateessa 13. marraskuuta 1833. "Sadepisarat voivat tuskin pudota paljon tiheämmin kuin meteorit putosivat maata kohti. Ne putosivat itään, länteen, pohjoiseen ja etelään, kaikkiin suuntiin samalla tavalla. Sanalla sanoen koko taivas näytti olevan liikkeessä. - - Kello kahdesta päivän valkenemiseen asti, taivaan ollessa täysin selkeä ja pilvetön, näkyi häikäisevän kirkkaiden valojen taukoamaton välke yli koko taivaan." 17 "Näytti siltä kuin kaikki tähdet olisivat kokoontuneet samaan pisteeseen lähelle keskitaivasta ja sinkoilleet yhtä aikaa salamannopeasti kaikkialle horisonttiin; kuitenkin ne eivät loppuneet - tuhannet seurasivat nopeasti tuhansien jäljessä aivan kuin ne olisi luotu tätä tapahtumaa varten." 18 "Parempaa kuvaa myrskytuulella raakileitaan varistavasta viikunapuusta ei olisi voinut nähdä." 19 New Yorkin *Journal of Commerce* -lehdessä ilmestyi 14. marraskuuta 1833 ilmiötä käsittelevä pitkä kirjoitus: "Luulen, ettei yksikään filosofi tai tiedemies ole puhunut tai kirjoittanut eilisaamun ilmiön kaltaisesta tapahtumasta. Profeetta ennusti sen tarkasti tuhatkahdeksansataa vuotta sitten, jos vain

SUURI TAISTELU

haluamme ymmärtää tähtien putoamisen tarkoittavaan putoavia tähtiä - - siinä ainoassa merkityksessä, jossa se voi kirjaimellisesti olla totta."

Näin näkyi viimeinen niistä Jeesuksen tulon merkeistä, joista hän sanoi opetuslapsilleen: "Samalla tavoin te kaiken tämän nähdessänne tiedätte, että se aika on lähellä, aivan ovella." 20 Monet tähtisateen nähneistä pitivät sitä tulevan tuomion airuena.

Vuonna 1840 toinen merkittävä ennustuksen täyttyminen herätti laajaa huomiota. Kaksi vuotta aikaisemmin Josiah Litch oli julkaissut Ilmestyskirjan 9. luvun selityksen ja ennustanut osmanien [Turkin] valtakunnan luhistuvan "elokuussa 1840". Vain muutamia päiviä ennen ennustuksen toteutumista hän kirjoitti: "Se luhistuu 11. elokuuta 1840, jolloin osmanien vallan Konstantinopolissa voidaan odottaa murtuvan.» 21

Ennustus toteutuu

Täsmälleen ennustettuna aikana Turkki hyväksyi Euroopan liittoutuneiden valtojen suojeluksen ja alistui näin kristittyjen kansojen valvontaan. Tämä tapahtuma toteutti ennustuksen tarkasti. (Katso liitettä.) Suuret joukot vakuutuivat Millerin ja hänen työtoveriensa omaksumista ennustusten tulkintaperiaatteista. Oppineita ja korkeassa asemassa olevia miehiä ryhtyi saarnaamaan ja julkaisemaan Millerin käsityksiä. Vuodesta 1840 vuoteen 1844 työ eteni nopeasti.

William Millerillä oli suuret hengenvoimat, ja lisäksi hän sai taivaallista viisautta olemalla yhteydessä viisauden lähteeseen. Häntä kunnioitettiin kaikkialla, missä arvostettiin rehellisyyttä ja moraalista luonnetta. Hän osoitti kristillistä nöyryyttä, huomaavaisuutta ja ystävällisyyttä kaikkia kohtaan, oli valmis kuuntelemaan muita ja punnitsemaan heidän mielipiteitään. Hän koetteli kaikki teoriat Jumalan sanalla, ja hänen

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

terve päättelykykynsä sekä raamatuntuntemuksensa tekivät hänet kykeneväksi kumoamaan väärät käsitykset.

Mutta aikaisempien uskonpuhdistajien tavoin hän huomasi, etteivät kansan suosimat uskonnolliset opettajat ottaneet vastaan hänen esittämiään totuuksia. Kykenemättöminä perustelevaan kantaansa Raamatulla nämä turvautuivat ihmisten keksimän oppeihin ja kirkkoisien käsityksiin. Mutta adventtitotuuden saarnaajat hyväksyivät vain Jumalan sanan todistuksen. Vastustajat parjasivat ja ivasivat niitä, jotka odottivat iloitte Herransa paluuta ja pyrkivät elämään pyhää elämää ja valmistamaan muita hänen tulolleen. Kristuksen tuloa ja maailmanloppua koskevien ennustusten tutkiminen saatiin näyttämään synniltä. Näin kansan suosimat saarnaajat heikensivät uskoa Jumalan sanaan. Heidän opetuksensa teki ihmisistä epäuskoisia, ja monet vaelsivat jumalattomien himojen mukaan. Sitten pahan alkuunpanijat syyttivät kaikkesta adventtisteja.

Vaikka Miller veti salit täyteen ymmärtäväisiä kuulijoita, hänen nimensä mainittiin harvoin uskonnollisissa lehdissä paitsi pilkan ja paheksunnan yhteydessä. Uskonnollisten opettajien rohkaisemina jumalattomat yrittivät herjaavilla sukkeluuksilla häpäistä häntä ja hänen työtään. Tämä harmaapäinen mies, joka oli jättänyt mukavan kotinsa matkustaakseen omalla kustannuksellaan varoittamaan maailmaa lähestyvistä tuomiosta, leimattiin kiihkoilijaksi.

Kiinnostusta ja epäuskoa

Kiinnostus lisääntyi jatkuvasti, ja kannattajien lukumäärä nousi tuhansiin. Mutta jonkin ajan kuluttua kirkot ryhtyivät kurinpidollisiin toimiin niitä vastaan, jotka olivat omaksuneet Millerin käsitykset. Tämän johdosta hän kirjoitti: "Jos me olemme väärässä,

SUURI TAISTELU

pyydämme teitä näyttämään missä olemme erehtyneet. Näyttäkää meille Jumalan sanasta, että me olemme väärässä. Meitä on pilkattu kylliksi; se ei saa meitä koskaan vakuuttuneiksi siitä, että olemme väärässä. Jumalan sana yksin voi muuttaa käsityksemme. Me olemme tehneet johtopäätöksemme harkiten ja rukoillen Raamatun todistuksen perusteella." 22

Kun ihmisten pahuus sai jumalan lähettämään vedenpaisumuksen maan päälle, hän ilmoitti heille ensin aikomuksensa. Sadankahdenkymmenen vuoden ajan julistettiin varoitussanomaa. Mutta ihmiset eivät uskoneet. He pilkkasivat Jumalan sanansaattajaa. Jos Nooan sanoma oli totta, miksi koko maailma ei sitä ymmärtänyt ja uskonut? Yhden miehen väitteet tuhansien viisautta vastaan! He eivät uskoneet varoitusta eivätkä etsineet suojaa arkista.

Pilkkajaat viittasivat vuodenaikojen muuttumattomaan kiertoon ja siniseen taivaaseen, josta ei ollut koskaan satanut. Halveksivasti he julistivat vanhurskauden saarnaajan yltiöpäiseksi kiihkoilijaksi ja menivät yhä syvemmälle pahuudessa. Mutta määrättynä aikana Jumalan tuomiot kohtasivat niitä, jotka hylkäsivät hänen armonsa.

Epäilijöitä ja epäuskoisia

Kristus sanoi, että niin kuin oli Nooan päivinä, "samoin käy, kun Ihmisen Poika tulee."²³ Kun Jumalan lapsiksi tunnustautuvat liittyvät yhteen maailman kanssa, kun seurakunta omaksuu maailman ylellisen elämäntavan, kun kaikki odottavat useita maallisen menestyksen vuosia - silloin, yhtäkkiä kuin salaman leimahdus, tulee loppu heidän petolliselle toiveilleen. Kuten jumala lähetti palvelijansa varoittamaan tulevasta vedenpaisumuksesta, niin hän lähetti valitsemansa sanansaattajat ilmoittamaan viimeisen tuomion läheisyydestä. Ja kuten Nooan aikalaiset

UUTTA VALUA UUDESSA MAAILMASSA

pilkkasivat vanhurskauden saarnaajan ennustuksia, Millerinkin aikana monet Jumalan lapsiksi tunnustautuvat palkkasivat varoituksen sanoja.

Ei voi olla lopullisempaa todistusta siitä, että seurakunnat ovat luopuneet Jumalasta, kuin tämän taivaasta lähetetyn sanoman herättämä vihamielisyys.

Adventtisanoman vastaanottaneet tunsivat, että nyt oli aika tehdä lopullinen ratkaisu. "Ikuiset asiat tulivat heille - - todellisiksi. Taivas tuli lähelle, ja he kokivat itsensä syyllisiksi Jumalan edessä." Kristityt tunsivat, että aika oli lyhyt ja että heidän piti toimia nopeasti lähimmäistensä hyväksi. Ikuisuus näytti avautuvan heidän eteensä. Jumalan Henki antoi voimaa heidän vetoamuksilleen, kun he kehottivat ihmisiä valmistautumaan Herran päivää varten. Heidän päivittäinen elämänsä oli nuhde pyhittymättömille seurakunnanjäsenille. Nämä eivät halunneet tulla häirityiksi tavoitellessaan nautintoja, rahaa ja maallista kunniaa. Siksi adventtiuskoa vastustettiin.

Vastustajat yrittivät estää Raamatun tutkimista opettamalla, että ennustukset oli suljettu sinetillä. Näin protestantit seurasivat Rooman kirkon esimerkkiä. Protestanttiset kirkot väittivät, että erästä Raamatun tärkeää osaa - sitä, joka koskee erityisesti meidän aikaamme - oli mahdoton ymmärtää. Saarnaajat julistivat, että Danielin kirjan ja Ilmestyskirjan ennustukset olivat käsittämättömiä salaisuuksia.

Mutta Kristus suuntasi opetuslastensa huomion profeetta Danielin sanoihin: "Huomatkoon lukija tämän! 25 Myös Ilmestyskirja on tarkoitettu ymmärrettäväksi: "Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka jumala antoi hänelle, näyttääkseen palvelijoilleen, mitä pian on tapahtuva. - - *Autuas* se, joka tämän toisille *lukee, autuaat* ne, jotka *kuulevat* nämä ennussanat ja ottavat varteen sen, mitä tähän kirjaan on kirjoitettu, sillä hetki on lähellä!" 26

SUURI TAISTELU

"Autuas se, joka - - lukee" - on niitä, jotka eivät lue; "autuaat ne, jotka kuulevat" - on muutamia, jotka eivät suostu kuuntelemaan mitään ennustuksiin liittyvää; "ja ottavat varteen sen, mitä tähän kirjaan on kirjoitettu" - monet kieltäytyvät tottelemasta Ilmestyskirjan neuvoja; kukaan näistä ei voi vaatia luvattua siunausta.

Miten ihmiset uskaltavat opettaa, että Ilmestyskirja on inhimillisen käsityskyvyn ulottumattomissa? Se on ilmoitettu salaisuus, avoin kirja. Ilmestyskirja suuntaa ajatukset Danielin kirjaan. Molemmat sisältävät tärkeitä opetuksia maailmanhistorian viimeisistä tapahtumista.

Johannes näki Jumalan kansan vaarat, taistelut ja lopullisen vapautuksen. Hän esittää viimeiset sanomat, jotka kypsytävät maan sadon joko taivaan vilja-aittaaan korjattavaksi tai tulella hävitettäväksi, jotta ne, jotka kääntyvät erehdyksestä totuuteen, oppisivat tuntemaan edessään olevat vaarat ja taistelut.

Mistä sitten johtuu tämä laajalle levinnyt tietämättömyys näistä pyhän kirjan tärkeistä osista? Siitä, että pimeyden ruhtinas on määrätietoisesti pyrkinyt salaa maan ihmisiltä tiedot, jotka paljastavat hänen petoksensa. Tämän vuoksi Kristus, Ilmestyskirjan antaja, nähdessään etukäteen Ilmestyskirjaan kohdistuvan vastustuksen, julisti siunauksen kaikille, jotka lukevat, kuulevat ja noudattavat tämän profetian sanoja.